

JULVANDRING 1

ROLLER

Guide

Station 1:

Maria

Ängel

Station 2:

Josef

Station 3:

Skattskrivare 1

Skattskrivare 2

Skattskrivare 3

Station 4:

Caspar

Melchior

Balthazar

Station 5:

Maria, Josef, Caspar, Melchior och Balthazar

INTRODUKTION

Guiden kan introducera vandringsen ungefär så här: ”Välkomna! Nu ska vi göra en speciell resa – en tidsresa! Vi kommer att resa till en helt annan tid, till år 0, och till ett helt annat land – Israel. Där kommer vi att få möta några familjer. De har lovat oss att visa sina hem och berätta lite om hur de lever sina liv. Är alla beredda? Då tar vi tidstrappan/tidsdörren!”

STATION 1: ÄNGLABESÖK HOS MARIA

Rekvisita: Kryddburkar, mattor på golvet som rullas ihop som exempel på sängplats. En enkel eldstad (värmeljus under ugnsgaller som hålls upp av stenar). Klänning som Maria syr på. Strålkastare till ängeln, eventuellt vitt skynke.

Gruppen knackar på dörren och Maria öppnar. Hon välkomnar gruppen och inbjuder alla att sätta sig runt eldstaden.

MARIA:

Oj, så trevligt att få så många gäster på en gång! Jag är ensam hemma, mor och far är ute och arbetar. Men det är ingen fara, jag är 14 år så jag sköter det mesta här hemma: städar och lagar mat. Snart ska jag baka bröd till middagen ikväll.

Maria samtalar med gruppen om hur det går till att baka bröd, att det är en lång procedur: hon måste mala mjölet, hitta bränsle till elden och så vidare. Maria kan gärna samtala med barnen om vad det är för skillnad jämfört med att baka bröd idag – med hjälp av mataffär, kylskåp, ugn, diskmaskin ... Hon visar också fram olika kryddburkar och låter barnen lukta.

MARIA:

Jag har alldeles nyss trolovat mig med Josef. Det betyder att vi snart ska gifta oss. Det är min mor och min far som har valt Josef att bli min man, och jag är så glad att de valde en sån fin man som Josef. Jag tror verkligen att vi kommer att bli lyckliga tillsammans. Det är min bröllopsklänning jag sitter och syr på.

Maria kan gärna samtala med gruppen om hur det går till att förlova och gifta sig i Sverige idag.

En ängel dyker upp, plötsligt och oväntat. Antingen ställer sig ängeln framför gruppen, fullt synligt med en strålkastare riktad mot sig. Eller så dyker ängeln upp bakom ett vitt skynke, med strålkastare riktad mot sig bakifrån, så att det blir mer av en silhuetteffekt.

MARIA:

Hjälp, vad är det som händer?

ÄNGELN:

Maria, du har blivit utvald att föda Guds son.

MARIA:

Men hur ska det gå till? Jag och Josef är inte gifta än.

ÄNGELN:

Detta kommer inte att bli något vanligt barn, utan en frälsare som ska rädda världen. Gud kommer att ordna så att du föder en son om nio månader.

MARIA:

Jag litar på Gud. Låt det bli som han vill.

Ängeln försvinner och Maria sitter kvar, omtumlad.

MARIA:

Men vad ska mina föräldrar och vänner tro? Och Josef, han kommer ju att tro att jag har varit med en annan man!

GUIDEN:

Vi förstår att detta känns stort och svårt att förstå för dig, Maria. Vi ska lämna dig ifred så att du får tänka på vad ängeln sa, i lugn och ro.

Guiden leder gruppen till nästa dörr – det finns fler familjer som kan tänka sig att få besök. När man går igenom den här dörren kommer man ytterligare några dagar längre fram i tiden.

STATION 2: JOSEFS DRÖM

Rekvisita: Sängplats (en matta som ligger kvar på golvet). Enkel inredning.

Gruppen knackar på, och dörren öppnas av en yrvaken man.

JOSEF:

Oj, hej, vad många ni är, men kom in, kom in. Ursäkta, sängen är inte bäddad. Jag har precis vaknat. Men slå er ner, för all del. (*Viker ihop sängen.*) Jag måste få berätta för er vad jag precis har varit med om, det är helt fantastiskt.

Josef berättar att Gud i en dröm sänt en ängel till honom som förklarat att han inte ska överge Maria. Det är Guds son hon ska föda, och Josefs uppgift är att ta hand om Maria och barnet.

JOSEF:

Jag är så glad och tacksam att Gud bryr sig så mycket om oss människor att han skickade sin ängel till mig – en vanlig, enkel snickare! Tänk att jag skulle få se en ängel! Vilken stor och god Gud vi har. Men samtidigt som jag känner mig så översvallande glad, är jag också ledsen. (*suckar lite*) Ni kommer att tycka att jag är hemsk, och det med rätta. Maria berättade för mig att hon väntar barn. Jag kände mig så sviken! Så igår sa jag till Maria att jag inte kan gifta mig med henne. Jag var ju så säker på att hon väntar en annan mans barn! Jag kunde inte tro att det var sant det hon sa, att hon skulle föda Guds son. Men nu förstår jag att hon talade sanning. Tänk att hon också fick möta en ängel!

Josef kan gärna be barnen att berätta om vad ängeln sa – de var ju där när det hände!

JOSEF:

Men vad ska jag göra nu? Det var ju jag som hade fel, Maria talade sanning hela tiden. Men nu är hon förstås både ledsen och besviken på mig. Vad ska jag göra?

Låt barnen komma fram till att Josef kan be om förlåtelse. Kanske kan barnen ge egna exempel på när de har bett om förlåtelse. Josef kan också säga något om att det kan vara svårt att säga förlåt.

JOSEF:

Tror ni verkligen att Maria kan förlåta mig? Ska jag gå och fråga nu på en gång i så fall, tycker ni? Tack, alla kloka barn, för era goda ord. Ni har hjälpt mig mycket. Nu hoppas jag bara att Maria kan förlåta mig.

Josef kan eventuellt visa sin verkstad och sina verktyg, innan han ger sig iväg till Maria.

STATION 3: SKATTSKRIVNING

Rekvisita: Kontorsinteriör med skrivbord, pärmar och papper. Register att anteckna i.

Guiden förklarar att när man går in i nästa rum, kommer alla att förflyttas ytterligare nio månader framåt i tiden. Gruppen kommer dessutom att ha förflyttats från Nasaret till Betlehem, en resa på drygt 15 mil. Något av barnen knackar på dörren märkt "Skattskrivning".

Det ger en extra dimension om skattskrivarna pratar ett annat språk, verkligt eller påhittat. Då får barnen känna på att vara invandrare, eller – som i judarnas fall – bo i ett land där maktens representanter talar ett främmande språk. Guiden får då fungera som tolk.

SKATTSKRIVARE 1: (*stressad*)

Kom in! Stå inte här och vänta, vi har väl annat att göra än att öppna dörrar åt folk.

Skattskrivaren lämnar dörren öppen för gruppen, men går genast in i rummet igen och sätter sig bakom sitt skrivbord. Bakom två andra skrivbord sitter de andra skattskrivarna.

Efter en liten stund kommer Josef och Maria och lämnar sina uppgifter. De skiner upp när de får se barnen. Josef tar barnen lite avsides.

JOSEF:

Jag måste bara få säga tack. Efter att jag hade pratat med er gick jag direkt till Maria och bad om förlåtelse för att jag inte hade trott på henne. Hon blev jätteglad och nu känns allt så bra igen!

SKATTSKRIVARE 2:

Skynda på nu! Det är många som väntar! Vem är på tur?

Barnen får ställa sig i köer framför de olika skattskrivarna, och uppge namn och veckopeng. Uppgifterna förs noggrant in i register av skattskrivarna. När alla har registrerat sig, samlas de runt guiden igen. En del barn kan bli oroliga – ska någon ta deras veckopeng nu? Då får guiden lugna och försäkra att inget kommer att hända med deras pengar.

GUIDEN:

Nu måste vi hitta någonstans att övernatta. Jag känner till ett bra ställe precis utanför Betlehem. Där skulle vi kunna slå läger. Kom, så går vi dit!

STATION 4: DE VISE MÄNNENS LÄGER

Rekvisita: Tält (lakan som spänts upp över några stolar). Eldstad (värmeljus med stenar omkring). Saft och pepparkakor att bjuda på.

Gruppen kommer fram till den plats där guiden hade tänkt att de skulle slå läger, men några andra har hunnit före. De tre männen erbjuder gruppen att slå sig ner och bjuder på saft och pepparkakor.

MELCHIOR:

Låt mig få presentera oss. Vi är alla kungar och har färdats långt. Det här är Caspar och Balthazar, själv heter jag Melchior.

CASPAR:

Vi är stjärntydare och har rest långt för att komma hit. Vi har nämligen upptäckt en ny stjärna på himlen, en stjärna som lyser klarare än alla andra.

BALTHAZAR:

Vi fick studera gamla skrifter för att ta reda på vad stjärnan betydde, och det visade sig att den innebar att en ny konung har fötts.

MELCHIOR:

Stjärnan har flyttat sig över himlen för att visa oss vägen, och nu har vi alltså kommit ända hit. Det verkar som att stjärnan nästan har stannat, så vi tror att vi är nära.

CASPAR:

Men vi tänker inte chansa, vi vill se att den verkligen stannar. Vi började nämligen med att besöka kung Herodes i hans palats – var skulle en ny kung annars födas, tänkte vi.

BALTHAZAR:

Herodes försökte se ut som att nyheten gladdde honom, men vi kände alla tre att det var något som inte stämde. Han verkade känna sig hotad av den nye kungen. Han förklarade att det inte fanns något nyfött barn i palatset och så skickade han iväg oss.

MELCHIOR:

Men vi ger inte upp. Vi vet att stjärnan som har lett oss så långt, kommer att leda oss hela vägen fram. Om man verkligen tror på något, kan man inte ge upp. Har ni någon gång känt så – att ni är beredda att satsa lite extra på något ni tror på? (*Låt barnen ge exempel.*) Men se, bröder, stjärnan rör sig! Kom, så skyndar vi oss! (*till barnen*) Vill ni följa med?

STATION 5: FRAMME VID STALLET

Rekvista: Stallet – en enkel inramning med tygskynke och stora krukväxter kan räcka. Dämpad belysning. En docka som föreställer Jesusbarnet. Gåvor från de vise männen.

Gruppen följer stjärnan fram till stallet. Där möts de av Maria, Josef och Jesusbarnet.

JOSEF:

(till barnen) Välkomna, tänk att vi träffas nu igen! *(till de vise männen)* Men vilka är ni?

MELCHIOR:

Vi är tre stjärntydare från Österns länder. Vi vet att detta barn inte är något vanligt barn. Han kommer att bli mäktigare än alla andra kungar, och vi har kommit för att hylla honom. *(Knäböjer framför Jesusbarnet tillsammans med de andra två stjärntydarna.)* Mitt namn är Melchior och jag vill överlämna en gåva av guld.

CASPAR:

Jag är Caspar, jag vill hälsa dig med en gåva av rökelse.

BALTHAZAR:

Mitt namn är Balthazar, jag vill hälsa dig, judarnas konung, med en gåva av myrra.

MARIA:

Tack för att ni har rest så långt för att överlämna era gåvor. Jag och Josef har lite svårt att förstå allt som har hänt den sista tiden, men ni har rätt. Det stjärnan har berättat för er, har Guds änglar berättat för oss. Detta är Guds egen son, Jesus. Han är värd allas vår hyllning.

GUIDEN:

Vi förstår att ni är trötta efter allt ni har varit med om, men vi är så glada att vi också får vara med här. Får vi kanske sjunga en sång som en gåva från oss?

Barnen får föreslå en julsång, som gruppen sedan sjunger tillsammans.

MELCHIOR:

Nu är det dags för oss att bege oss hemåt igen. Ta hand om er, alla barn!

Guiden förklarar att resan nu är slut och att det är dags att återvända hem. Guiden kan avsluta med några ord om julens betydelse, och barnen får också chansen att ställa frågor.